

**Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen
Lasse Højlund Christensen**

DEN CIVILE RETSPLEJE

PEJUS

Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen og
Lasse Højlund Christensen
Den civile retspleje
3. udgave/2. oplag
© Forlaget Pejus 2015
www.pejus.dk

ISBN: 978-87-997962-0-5

Omslag: Helle Bomberg, Bomberg Grafisk Design, Århus
Sats: Forlaget Pejus
Tryk: Narayana Press, Gylling, 2016

Mekanisk, fotografisk eller anden gengivelse
af denne bog eller dele af den er ikke tilladt
ifølge gældende dansk lov om ophavsret.
Alle rettigheder forbeholdes.

Forord

Denne bog er skrevet med henblik på anvendelse på de juridiske uddannelser i faget civilproces. Det er dog også vores håb, at den vil blive anvendt af praktikere.

Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen har skrevet kapitlerne I, II, VII-X, XVIII og XXIV-XXV, mens Lasse Højlund Christensen har skrevet kapitlerne III-VI, XI-XVII og XIX-XXIII.

Der er som udgangspunkt ikke medtaget materiale, der er offentliggjort efter 1. december 2014.

Vi vil gerne takke Helle Bomberg for udarbejdelse af bogens omslag. Endvidere takkes Susse Rammeskow Bang-Pedersen for korrekturlæsning af kapitlerne I, II, VII-X, XVIII og XXIV-XXV og Helle Hjorth Christiansen for korrekturlæsning af kapitlerne III-VI, XI-XVII og XIX-XXIII. Rasmus Peter Schou Pedersen har medvirket til ajourføring af registre.

Vi vil gerne takke dommer Poul Holm, lektor, ph.d. Clement Salung Petersen, dommer Ib Hounsgaard Trabjerg og alle andre, der har givet os gode forslag til forbedringer af bogen.

Vi modtager med tak ethvert forslag til forbedringer af bogen.

København og Århus
Januar 2015

Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen
urb@jur.ku.dk

Lasse Højlund Christensen
lhc@jura.au.dk

Indholdsoversigt

DEL 1 – ALMINDELIG DEL.

Kapitel I:	Emneafgrænsning
Kapitel II:	Domstolssystemet – opbygning og aktører i civile sager
Kapitel III:	Den Europæiske Menneskerettighedskonvention
Kapitel IV:	EU-ret
Kapitel V:	Dispositions- og forhandlingsprincippet
Kapitel VI:	Offentlighed

DEL 2 – DOMSTOLENES KOMPETENCE

Kapitel VII:	Hvilke sager kan behandles af domstolene
Kapitel VIII:	Domstolens saglige kompetence
Kapitel IX:	Domstolens stedlige kompetence
Kapitel X:	Samlet behandling af flere krav

DEL 3 – SAGENS BEHANDLING

Kapitel XI:	Sagens gang i første instans
Kapitel XII:	Udeblivelse
Kapitel XIII:	Mægling
Kapitel XIV:	Småsagsproces
Kapitel XV:	Inkassoproces (betalingspåkrav)
Kapitel XVI:	Anke
Kapitel XVII:	Kære
Kapitel XVIII:	Sagsomkostninger

DEL 4 – BEVISER

Kapitel XIX:	Bevisførelse og bevisbedømmelse
Kapitel XX:	Parts- og vidneforklaring
Kapitel XXI:	Edition
Kapitel XXII:	Sagkyndig medvirken
Kapitel XXIII:	Immateriale rettigheder m.v.

DEL 5 – VOLDGIFT

Kapitel XXIV:	Voldgift
---------------	----------

DEL 6 – RETSKRAFT

Kapitel XXV:	Retskraft – dommes bindende virkning
--------------	--------------------------------------

Indholdsfortegnelse

DEL 1 – ALMINDELIG DEL

Kapitel I – Emneafgrænsning

1. Den civile retspleje og andre retsområder.....	25
2. Fremstillingens sigte	26
3. Fremstillingens behandling af den civile retspleje.....	27
4. Fremstillingens opbygning.....	27

Kapitel II – Domstolssystemet – opbygning og aktører i civile sager

1. Domstolssystemets opbygning. Almindelige civile sager og andre sagstyper.....	31
1.1. Almindelige domstole og særlige domstole.....	31
1.2. Almindelige civile sager og andre sagstyper	32
1.3. Den hierarkiske opbygning af domstolssystemet	33
2. Aktørerne i en civil sag. Dommere, parter og rettergangsfuldmægtige.....	33
2.1. Dommere.....	33
2.1.1. Udnævnte dommere	33
2.1.2. Konstituerede dommere, retsassessorer og dommerfuldmægtige	35
2.1.3. Sagkyndige dommere og lægdommere.....	37
2.1.4. Inhabilitet i en konkret sag.....	38
2.2. Parterne	44
2.2.1. Processuel partsevne	44
2.2.2. Proceshabilitet	48
2.3. Advokater og andre rettergangsfuldmægtige.....	51
2.3.1. Hvem kan en part anvende som rettergangsfuldmægtig?.....	51
2.3.2. Rettergangsfuldmagtens omfang.....	54
2.3.3. Advokatbeskikkelse. Møderet.....	57
2.3.4. Advokatfuldmægtige.....	60

Kapitel III – Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

1. Indledning	63
2. Danske domstole	63
3. Menneskerettighedsdomstolen	65
3.1. De nationale retsmidler skal udtømmes	65
3.2. Klagefristen	67
3.3. En åbenbart ugrundet klage	68
3.4. Klagens videre behandling	68
4. De enkelte krav	69
4.1. Ret til domstolsprøvelse	70
4.2. Ret til en retfærdig rettergang	71
4.3. Inden en rimelig frist	73
4.4. Uafhængig og upartisk	74
4.5. Offentlighed	76

Kapitel IV – EU-ret

1. Indledning	77
2. Det civilretlige samarbejde	78
3. Præjudicielle spørgsmål	79
4. EU-rettens håndhævelse	81
4.1. Ligebehandling, effektivitet og en retfærdig rettergang	82

Kapitel V – Dispositions- og forhandlingsprincippet

1. Parternes adgang til at disponere over sagen	87
1.1. Parternes adgang til at disponere over sagens genstand	87
1.2. Parternes adgang til at disponere processuelt	89
2. Forhandlingsprincippet	90
2.1. Forhold der ikke kan frafaldes	91
2.2. Forhandlingsprincippets udstrækning til jus	92
2.3. Særligt om EU-ret	94

Kapitel VI – Offentlighed

1. Indledning	97
---------------------	----

2. Retsmøder	97
3. Dokumenter	98
3.1. Domme, kendelser m.v.	99
3.2. Øvrige dokumenter	99
3.3. Meroffentlighed	100
3.4. Parternes aktindsigt	101

DEL 2 – DOMSTOLENES KOMPETENCE

Kapitel VII – Hvilke sager kan behandles af domstolene

1. Domstolenes rolle i civile sager	105
2. Rette sagsøger. Retlig interesse	108
2.1. Generelt om kravet om retlig interesse. Fuldbyrdeles- og anerkendelsessøgsmål	108
2.2. Sagsøgerens påstand er lovlig og kan bedømmes retligt	110
2.3. Sagsøgerens påstand er aktuel	111
2.3.1. Generelt om kravet om aktuel interesse	111
2.3.2. Aktuel interesse i fuldbyrdelesessøgsmål	112
2.3.3. Aktuel interesse i anerkendelsessøgsmål	113
2.4. Sagsøgeren har en konkret interesse i sagen	117
2.4.1. Generelt om kravet om konkret interesse	117
2.4.2. Konkret interesse i sager om grundlovs- mæssigheden af love	121
2.4.3. Konkret interesse i sager om gyldighed og håndhævelse af tilladelser, planer og anden offentligretlig regulering	123
2.5. Sager mellem offentlige myndigheder	127
3. Rette sagsøgte	131
4. Evne til at betale sagens omkostninger	133

Kapitel VIII – Domstolenes saglige kompetence

1. Afgrænsning og hensyn	137
2. Forudgående nævnsbehandling som betingelse for domstolsbehandling	141
3. Byretterne	144
3.1. Byretternes saglige kompetence	144
3.1.1. Udgangspunktet om byrettens saglige kompetence	144

3.1.2. Sagstyper som byretten af egen drift skal henviser til en anden domstol	144
3.1.3. Sagstyper som byretten på begæring skal afvise	145
3.1.4. Sagstyper som byretten på begæring kan eller skal henviser til anden domstol	146
3.2. Dommeren/dommerne i en byretssag	152
3.2.1. Juridiske dommere i byretssager	152
3.2.2. Sagkyndige dommere i byretssager	156
4. Sø- og Handelsretten	159
4.1. Sø- og Handelsrettens saglige kompetence	159
4.2. Dommerne i en Sø- og Handelsretssag	162
5. Boligretten	163
5.1. Boligrettens saglige kompetence	163
5.2. Dommerne i en boligretssag	165
5.2.1. Juridiske dommere i en boligretssag	165
5.2.2. Lægdommere (sagkyndige dommere) i lejesager	166
6. Landsretterne	167
6.1. Landsretternes saglige kompetence	167
6.2. Dommerne i en landsretssag	168
7. Voldgift. Fravalg af domstolenes saglige kompetence	169
7.1. Voldgiftsaftaler	169
7.1.1. Voldgiftsaftalers indgåelse og ugyldighed	169
7.1.2. Fremsættelse af ugyldighedsindsigelser over for voldgiftsretten	172
7.1.3. Fremsættelse af ugyldighedsindsigelser over for domstolene	174
7.2. Voldgiftsdommerne	176

Kapitel IX – Domstolenes stedlige kompetence

1. Afgrænsning og hensyn	177
2. Regelgrundlaget. Rpl's og DF's anvendelsesområde	179
3. Sager hvor sagsøgte har dansk hjemting	181
3.1. Hvornår har en person dansk hjemting	181
3.1.1. Dansk hjemting for fysiske personer	181
3.1.1.1. Personer med dansk bopæl	181
3.1.1.2. Personer der kun har udenlandsk bopæl	183
3.1.1.3. Personer uden bopæl	184

3.1.2. Dansk hjemting for juridiske personer	185
3.1.2.1. Selskaber, foreninger, fonde og andre private sammenslutninger	185
3.1.2.2. Staten, regionerne og kommunerne	187
3.2. Sagsanlæg ved sagsøgte danske hjemting	187
3.3. Sager, der ikke kan anlægges ved sagsøgte danske hjemting. Obligatoriske værneting	188
3.3.1. Lejesager vedrørende danske ejendomme	188
3.3.2. Sager om prøvelse af centrale statslige myndigheders afgørelser	188
3.3.3. Sager om fast ejendom i udlandet samt øvrige sager, hvor der er enekompetence for udenlandske domstole efter DF	189
3.3.4. Sager hvor der er aftalt værneting	190
3.3.5. Sager mod juridiske personer, der efter EU-retten kun har hovedkontor, hjemsted og hovedforretningssted i et andet EU-land	190
3.4. Sager, som kan, men ikke skal, anlægges uden for sagsøgte danske hjemting. Supplerende værneting	191
3.4.1. Generelt om supplerende danske værneting for sagsøgte med dansk hjemting	191
3.4.2. Virksomhedsværneting	192
3.4.3. Ejendomsværneting	193
3.4.4. Opfyldelsesværneting	195
3.4.5. Deliktsværneting	197
3.4.6. Forbrugerværneting	199
3.4.7. Selskabsretligt værneting	201
4. Sager hvor sagsøgte har bopæl i EU/EFTA, men ikke har dansk hjemting	202
4.1. Generelt om mulighederne for sagsanlæg ved danske domstole mod personer, der har bopæl i EU/EFTA, men som ikke har dansk hjemting	202
4.2. Civile sager bortset fra forsikrings-, forbruger- og ansættelsessager	202
4.2.1. Oversigt over de forskellige værneting	202
4.2.2. Ejendomsværneting	203
4.2.3. Sager om registrering i danske registre eller om visse spørgsmål om danske immaterialrettigheder	205
4.2.4. Sager mod eller vedrørende juridiske personer med dansk hjemsted	205
4.2.5. Opfyldelsesværneting	206

4.2.6. Virksomhedsværneting	209
4.2.7. Deliktsværneting	211
4.3. Forsikrings-, forbruger- og ansættelsessager	212
4.3.1. Generelt om forsikrings-, forbruger- og ansættelsessager	212
4.3.2. Forsikringssager	213
4.3.3. Forbrugersager	214
4.3.4. Ansættelsessager	217
4.4. Sager der efter sin art ikke omfattes af DF	219
5. Sager, hvor sagsøgte hverken har dansk hjemting eller bopæl i EU/EFTA	220
5.1. Hvilke personer har hverken dansk hjemting eller bopæl i EU/EFTA	220
5.2. Generelt om sagsanlæg ved danske domstole mod sagsøgte der hverken har dansk hjemting eller bopæl i EU/EFTA	220
5.3. De primære værneting	221
5.3.1. Virksomhedsværneting, ejendomsværneting, opfyldelsesværneting og deliktsværneting	221
5.3.2. Forbrugerværneting og ansættelsesværneting	222
5.3.3. Forsikringsværneting	223
5.4. De subsidiaire værneting	224
5.4.1. Opholdsværneting	224
5.4.2. Godsværneting	225
5.4.2.1. Generelt om godsværneting	225
5.4.2.2. Hvad er gods?	226
5.4.2.3. Har sagens udfald betydning for, om der forligger gods?	228
5.4.2.4. Hvor er godset beliggende?	229
5.4.2.5. Skal sagen angå godset?	231
6. Værnetingsaftaler	232
6.1. Generelt om værnetingsaftaler	232
6.2. Værnetingsaftaler i sager, der er undergivet enekompetence	232
6.3. Værnetingsaftaler (bortset fra enekompetencesager)	234
6.3.1. Værnetingsaftale om at sagen skal anlægges i Danmark	234
6.3.2. Aftaler med to parter med dansk bopæl om, hvor i Danmark sagen skal anlægges	237
6.3.3. Værnetingsaftale om at sagen skal anlægges i udlandet	240

6.4. Værnetingsaftaler i sager der efter sin art ikke omfattes af DF	241
7. Domstolens afgørelse om stedlig kompetence	242
7.1. Prøvelse af stedlig kompetence efter påstand	242
7.2. Prøvelse af stedlig kompetence af egen drift (ex officio)	245
7.3. Henvisning af sager fra overbebyrdede byretter	246

Kapitel X – Samlet behandling af flere krav

1. Hensyn	247
2. Samlet behandling af flere krav mellem to parter (objektiv kumulation)	249
2.1. Sagsøgerens krav	249
2.1.1. De almindelige regler om kumulation af krav fra sagsøgeren	249
2.1.2. Særligt om sagsøgerens lejekrav	251
2.2. Sagsøgte modkrav	253
3. Opdeling af ét krav i flere sager	255
4. Samlet behandling af krav mellem flere end to parter (subjektiv kumulation)	255
4.1. Generelt om samlet behandling af krav mellem flere end to parter	255
4.2. Sagsanlæg fra flere sagsøgere eller mod flere sagsøgte (oprindelig subjektiv kumulation)	256
4.3. Nødvendigt procesfællesskab	260
4.4. Partsinddragelse af krav mod tredjemand efter sagens anlæg (adcitation)	262
4.5. Tredjemands indtræden i sagen (intervention)	265
4.5.1. Tredjemands indtræden som part i sagen (hovedintervention)	265
4.5.2. Tredjemands indtræden som støtte for en part (biintervention)	268
4.5.3. Procesunderretning (litis denuntiation)	273
5. Samlet behandling af flere sager	274
6. Gruppesøgsmål	276
6.1. Betingelserne for anlæg af gruppesøgsmål	276
6.2. Grupperepræsentanten	280
6.3. Gruppemedlemmerne. Til- og frameldingsgruppesøgsmål	282
6.4. Sagsomkostninger i gruppesøgsmål	284

Kapitel XI – Sagens gang i første instans

1. Indledning	289
2. Sagens anlæg	289
3. Renter	293
4. Har sagens anlæg opsættende virkning	295
4.1. Privatretlige sager	295
4.2. Offentligretlige sager	298
5. Litispendens	303
6. Stævningen	309
6.1. Parternes navne og adresse	309
6.2. Sagsøgers påstand	312
6.3. Sagsfremstilling	313
6.4. Dokumenter og andre beviser	315
6.5. Mangelfulde stævninger	316
7. Forkyndelse m.v.	317
8. Svarskriftet	321
8.1. Formalitetsindsigelser	321
8.1.1. Nogle eksempler på formalitetsindsigelser	322
8.1.2. Særligt om voldgift	323
8.1.3. Prækclusion af formalitetsindsigelser	325
8.2. Ikke rettidige eller mangelfulde svarskrifter	327
9. Sagens videre forberedelse	329
9.1. Det forberedende møde	329
9.2. Særligt om processkrifter	332
9.3. Frem til forberedelsens slutning	334
9.4. Forberedelsens slutning	334
9.5. Prækclusion	335
9.5.1. Fremrykket prækclusion	336
9.5.2. Hovedreglen om prækclusion – Rpl § 358	336
9.6. Påstandsdokumenter og sammenfattende processkrifter	339
10. Hovedforhandlingen	341
10.1. Mundtlig hovedforhandling	342
10.2. Skriftlig hovedbehandling	344
10.3. Forberedelsen eller hovedforhandlingen genoptages	345
11. Retsafgørelsens form og indhold	346
11.1. Generelle retningslinjer for retsafgørelsens form og appel	346
11.2. Særlige regler om retsafgørelsens form og appel	346

11.3. Delafgørelser	348
11.3.1. Udskillelse til særskilt behandling	349
11.3.1.1. Et enkelt krav	349
11.3.1.2. En del af et krav	350
11.3.1.3. Et enkelt spørgsmål	350
11.3.2. Fuldbyrkelse	351
11.3.3. Appel	352
11.4. Dommens indhold	355
11.4.1. Dommens indledning m.v.	356
11.4.2. Dommens præmisser	357
11.4.3. Dommens konklusion	359

Kapitel XII – Udeblivelse

1. Indledning	363
2. Forskellige udeblivelsestilfælde	363
3. Særligt om processkrifter	367
4. Særligt om udeblivelse fra hovedforhandlingen	371
5. Kumulerede sager	372
6. Undtagelsesbestemmelsen	373
7. Appel og genoptagelse	374

Kapitel XIII – Mægling

1. Indledning	379
2. Rettens forligsmægling	381
3. Retsmægling	384
3.1. Retsmæglingens indhold	384
3.2. Den nærmere fremgangsmåde	387
3.3. Retsmæglingens slutning	388

Kapitel XIV – Småsagsproces

1. Indledning	391
1.1. Anvendelsesområde	392
1.2. Sagens forberedelse	394
1.3. Hovedforhandling og appel	398

Kapitel XV – Inkassoproces (betalingspåkrav)

1. Indledning	401
1.1. Anvendelsesområde	402
1.2. Stedlig kompetence	403
1.3. Betalingspåkravet	405
1.4. Fogedrettens prøvelse	406
1.5. Hvis skyldneren har indsigelser	409
1.6. Hvis skyldneren ikke har indsigelser	410

Kapitel XVI – Anke

1. Indledning	413
2. Hvem kan anke	414
2.1. Flere parter	414
2.2. Biintervenienten	415
2.3. Gruppesøgsmål	416
3. Gensidige og ensidige ankeafkald	417
4. Fristen for anke	419
4.1. Fristens beregning	422
4.2. Fristens afbrydelse	423
4.3. Tilladelse til anke	425
5. Hvilke domme kan ankes	426
6. Sagens forberedelse	431
6.1. Ankestævningen	431
6.2. Svarskriftet	432
6.3. Sagens videre forberedelse	433
6.4. Prækclusion	434
6.4.1. Påstande	436
6.4.2. Anbringender	439
6.4.3. Beviser	439
6.5. Udeblivelse	441
6.5.1. Appellanten	442
6.5.2. Indstævnte	443
6.5.3. Undtagelsesbestemmelsen	444
7. Hovedforhandlingen	445

Kapitel XVII – Kære

1. Indledning	447
2. Hvem kan kære	448
3. Fristen for kære	449
3.1. Fristens beregning	450
3.2. Fristens afbrydelse	451
3.3. Tilladelse til kære	452
4. Hvilke afgørelser kan kæres	453
5. Kæresagens behandling	455

Kapitel XVIII – Sagsomkostninger

1. Hensyn bag reglerne om sagsomkostninger	459
2. Parternes egne sagsomkostninger	461
3. Tilkendelse og pålæggelse af sagsomkostninger i forhold til modparten	462
3.1. Hvornår skal en part betale sagsomkostninger til modparten	462
3.2. Lempelse af pligten til at betale sagsomkostninger til modparten	467
3.3. Den beløbsmæssige fastsættelse af sagsomkostningerne	469
3.3.1. Udmåling af fulde sagsomkostninger	469
3.3.2. Udmåling af sagsomkostninger i tilfælde, hvor ingen af parterne får fuldt medhold	471
3.4. Rettens pligt til af egen drift at træffe bestemmelse om sagsomkostninger	472
4. Fri proces og anden statslig dækning af sagsomkostninger	473
4.1. Betingelserne for at få fri proces	473
4.1.1. Fri proces til personer med beskeden indkomst	473
4.1.2. Fri proces uden hensyn til ansøgerens indkomst	476
4.2. Retsvirkninger af fri proces	476
4.3. Særlige regler om statslig dækning af sagsomkostninger i forbrugersager og skatte- og afgiftssager	478
4.3.1. Dækning af sagsomkostninger i sager, hvor en forbruger forudgående har fået medhold i Forbrugerklagenævnet eller et godkendt nævn	478
4.3.2. Dækning af sagsomkostninger i skatte- og afgiftssager	479
5. Retsbistand	480

Kapitel XIX – Bevisførelse og bevisbedømmelse

1. Indledning	483
2. Bevisførelse.....	483
2.1. Isoleret bevisoptagelse	486
2.2. Bevisførelse inden hovedforhandlingen	489
3. Bevisbedømmelse	490

Kapitel XX – Parts- og vidneforklaring

1. Partsforklaring.....	493
1.1. Part eller vidne	493
1.2. Skal og kan der afgives forklaring	495
1.3. Processuel skadevirkning	496
1.4. Vidneudelukkelse og -fritagelse.....	497
1.5. Falsk forklaring.....	500
2. Vidneforklaring.....	502
2.1. Vidneudelukkelse.....	505
2.1.1. Den generelle bestemmelse.....	506
2.1.2. De særlige regler	506
2.2. Vidnefritagelse	507

Kapitel XXI – Edition

1. Indledning	511
2. Egne dokumenter	512
3. Parternes editionspligt.....	512
4. Tredjemands editionspligt.....	515

Kapitel XXII – Sagkyndig medvirken

1. Indledning	517
2. Syn og skøn.....	517
2.1. Forhandlingsprincippet	518
2.2. Betingelser og fremgangsmåde.....	518
2.3. Nyt syn og skøn	522

3. Sagkundskab på andre måder.....	525
3.1. Sagkyndige erklæringer	525
3.2. Endeligt indhentede erklæringer	526
3.3. Sagkyndige vidner	530
3.4. Sagkyndige dommere.....	531

Kapitel XXIII – Immaterialrettigheder m.v.

1. Særligt om immaterialrettigheder m.v.	533
2. Bevissikring.....	534
2.1. Fremgangsmåden	534
2.2. Betingelser	535
2.3. Undersøgelsen.....	537
3. Oplysningspligt	538

DEL 5 – VOLDGIFT

Kapitel XXIV – Voldgift

1. V.L.'s principper og anvendelsesområde.....	543
2. Institutionel voldgift og ad hoc voldgift. Stedet for voldgiften	544
3. Voldgiftsrettens sammensætning	547
3.1. Antallet af voldgiftsdommere	547
3.2. Hvem udpeger voldgiftsdommerne.....	547
3.3. Betingelser for en persons udpegelse som voldgiftsdommer	548
4. Voldgiftsprocessen.....	552
4.1. Regelgrundlaget for processen.....	552
4.2. Voldgiftsagens indledning. Processkrifter	553
4.3. Sprog	555
4.4. Bevisførelse. Sagkyndige erklæringer	556
4.5. Bevisoptagelse ved de almindelige domstole. Forelæggelse af EU-retlige spørgsmål	557
4.6. Prækclusion af adgangen til fremsættelse af nye påstande, anbringender og beviser	560
4.7. Retsmøder og mundtlig forhandling i voldgiftssagen.....	563
5. Foreløbige skridt og retsmidler	564
6. Voldgiftsagens afslutning og afgørelse. Ophør af voldgiftsrettens kompetence.....	565

7. Sagsomkostninger	569
7.1. Fastsættelse og fordeling af sagsomkostningerne	569
7.2. Sikkerhedsstillelse for sagsomkostningerne	571
8. Indbringelse af voldgiftskendelser for de almindelige domstole	573
8.1. Søgsmål om tilsidesættelse af voldgiftskendelsen	573
8.2. Søgsmål om sagsomkostningernes størrelse	576
9. Fuldbærelse af voldgiftsafgørelser	579

DEL 6 – RETSKRAFT

Kapitel XXV – Retskraft – dommes bindende virkning

1. Hvad er retskraft?	583
2. Hvilke afgørelser har retskraft?	584
3. Retskraftens indtræden og ophør	589
3.1. Hvornår indtræder retskraften	589
3.2. Ophør af retskraft. Anketilladelse og genoptagelse	590
4. Hvor langt rækker retskraften?	593
4.1. Oprindelige og efterfølgende forhold	593
4.2. Udstykning af et krav i flere sager	596
4.3. Har afgørelser om modkrav retskraft	602
4.4. Retskraft over for tredjemand	603
4.4.1. Retskraften er begrænset til sagens parter	603
4.4.2. Domme om ugyldighed af myndighedsafgørelser	604
4.4.3. Domme om ugyldighed af generalforsamlings- vedtagelser og lignende	606
4.4.4. Domme mod en repræsentant for tredjemand. Gruppesøgsmål, ejerlejlighedsforeninger, interessentskaber m.v.	607
4.4.5. Retskraft over for en biintervenient	609
4.4.6. Retskraft over for parternes successorer, kreditorer og aftaleerhververe	610
4.4.7. Mortifikation og ejendomsdom	612
4.4.8. Domme om civilretlig status	612
5. Skal domstolene af egen drift påse, om der foreligger retskraft	613
Forkortelser	615
Litteraturoversigt	616
Lovoversigt	619

Domregister	627
Retikordsregister	636

Bogen omhandler den civile retspleje (civilprocessen). Bogen er navnlig udgivet med henblik på anvendelse på de juridiske uddannelser, men det er forfatterens håb, at den også vil blive anvendt af praktikere. I bogen behandles bl.a. følgende emner:

- > Domstolssystemets opbygning og aktører
- > Grundlæggende principper i den civile retspleje, herunder menneskerettigheder, EU-ret, dispositions- og forhandlingsprincipperne samt offentlighed
- > Domstolenes kompetence, herunder kravet om retlig interesse, saglig og stedlig kompetence samt samlet behandling af flere krav
- > Retssagers behandling, herunder sagens gang i første instans, udeblivelse, retsmægling, småsagsproces, inkassoprocess, anke, kære og sagsomkostninger
- > Bevis, herunder bevisførelse og bevisbedømmelse, parts- og vidneforklaring, edition og sagkyndig medvirken
- > Voldgift
- > Retskraft

Ulrik Rammeskov Bang-Pedersen
er professor på Københavns Universitet.

Lasse Højlund Christensen
er professor på Århus Universitet.

